

Regelbunden tillsyn i Kvarndammskolan

Förskoleklass

Grundskola, årskurs 1-6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Lessebo kommun under hösten 2009 och besökt Kvarndammskolan den 10 september 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 12 februari 2010.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och, dels den information som samlats in under besöket. På Kvarndammskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Kvarndammen

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	31
Grundskola	232

Källa: Uppgifter från skolan höstterminen 2009

Kvarndammskolan är en F-6-skola med 263 elever i samhället Hovmantorp i Lessebo kommun. Rektorsområdet omfattar förutom skolan även två fritidshemsavdelningar.

Undervisningen är organiserad i fyra arbetslag. Ett arbetslag omfattar två förskoleklasser, två ettor samt en fritidsavdelning, i ett annat finns två tvåor, en trea samt två fyror

2 (17)

samt en fritidsavdelning, och det tredje arbetslaget består av två femmor samt en klass med årskurs sex. Härutöver finns ett arbetslag (Studion) som fungerar som stödfunktion för de elever som har behov av särskilt stöd.

Samtliga lärare på Kvardammskolan har ämnes- och lärarbehörighet.

På Kvarndammskolan finns en aktiv och fungerande föräldraförening. Skolan samverkar också med mor- och farföräldrar som hjälper till på skolan samt med svenska kyrkan.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Måluppfyllelse i årskurs 5

	Kvarndammen				
	2004	2005	2006	2007	2008
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	.	.

Källa: Uppgifter från skolan 2009-10-02

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007/08		2008/09	
		Kvarndammen	Riket	Kvarndammen	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	78	85	85	86
	Matematik	78	72	82	73
	Svenska	76	71	88	72
	Svenska som andraspråk	-	56	..	61

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-10-02. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 4 för 2007 och delprov 4 för 2008 samt gruppuppgiften i matematik för 2008 exkluderade.

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan på grund av statistiksekretess inte visas

Kommentar och bedömning:

Vårterminen 2009 fanns 34 elever i årskurs fem på Kvarndammskolan och samtliga genomförde de nationella proven. Det finns ingen uppgift om hur stor andel av eleverna som har genomfört proven under tidigare år.

Skolan har under den senaste femårsperioden haft en relativt god måluppfyllelse i årskurs 5 (mellan 84-98 procent) fram till läsåret 2007/08. Detta läsårs försämrades resultaten ganska drastiskt i alla ämnen, framför allt i matematik och svenska. Enligt skolan beror detta på att en större elevgrupp än tidigare var i behov av särskilt stöd. I matematik sjönk måluppfyllelsen med fjorton procentenheter jämfört med året innan och i svenska med elva. I engelska har resultaten varit dalande under hela perioden, så försämringen var här mindre markant. Enligt skolans kvalitetsredovisning var det under de två föregående läsåren bara pojkar som inte klarade godkänt i ämnesproven, men detta år fanns det även ett antal flickor som inte gjorde det. Denna situation består vårterminen 2009, men resultaten på de nationella ämnesproven vänder då för övrigt uppåt igen. Måluppfyllelsen går emellertid detta år emot den tidigare trenden i det att den dessförinnan legat högst i matematik eller svenska och lägst i engelska. Nu ligger resultaten högst i svenska och lägst i matematik. I svenska och engelska når man den tidigare nivån, men i matematik gör man inte det. I matematik stannar resultatnivån kvar på en nivå som är tio procent lägre än den nivå som gällde för ämnet året innan resultaten generellt sett försämrades. Man har på skolnivå inte någon bild över elevernas kunskapsutveckling och måluppfyllelse i samtliga ämnen.

Skolinspektionens bedömning är att åtgärder behövs för att öka måluppfyllelsen på Kvarndammskolan och ge samtliga elever förutsättningar att nå lägst de nationella målen för utbildningen i årskurs tre och fem. Man bör i detta avseende vara särskilt uppmärksam å ena sidan då det gäller ämnet matematik, å andra sidan på gruppen pojkar. Skolan behöver också skaffa sig en bild av elevernas resultat i samtliga ämnen för att kunna relatera kunskapsutvecklingen till de metoder skolan använder såväl i undervisningen som specifikt då det gäller elever i behov av särskilt stöd.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna

för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, ska läraren bl.a. utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

Av Kvarndammskolans verksamhetsbedömning i den dokumentation från skolan som Skolinspektionen har tagit del av samt under intervjuer med rektor och lärare, framkommer att uppföljning av elevernas kunskapsutveckling främst sker i ämnena matematik, svenska och engelska samt att man är medveten om att uppföljningen behöver bli bättre i övriga ämnen. På skolnivå saknas som framgått ovan information om och utvärdering av var eleverna befinner sig kunskapsmässigt i samtliga ämnen i förhållande till målen.

Skolinspektionens bedömning är att åtgärder behövs för att säkerställa att elevernas kunskapsutveckling följs upp i samtliga av ämnen.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap.2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalen i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

De individuella utvecklingsplaner från Kvarndammskolan som Skolinspektionen har tagit del av grundar sig i en kommungemensam mall och saknar skriftliga omdömen av elevernas nuvarande kunskapsutveckling i relation till målen. Det pågår ett arbete och en diskussion på skolan kring hur dokumentationen av skriftliga omdömen ska utformas, men eleverna och deras vårdnadshavare har ännu inte getts skriftliga omdömen i något ämne. Detta styrks av Skolinspektionens intervjuer med både rektor och lärare på skolan.

Skolinspektionen ser det som anmärkningsvärt att man på Kvarndammskolan ännu inte utfärdat skriftliga omdömen i något ämne, då lärare i den obligatoriska skolan från och med höstterminen 2008 har i uppdrag att varje termin avge skriftliga omdömen om elevernas kunskapsutveckling. Skolinspektionens bedömning är att åtgärder behövs för att eleverna på skolan omedelbart och sedan regelbundet framöver en gång per termin, i en individuell utvecklingsplan, ska få ta del av skriftliga omdömen om deras kunskapsutveckling i relation till de nationella målen i samtliga ämnen som eleverna får undervisning i.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av 4 kap. 2 § skollagen framgår att eleverna ska ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare åligger det läraren såsom framgår av Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande och ytterst rektorn (Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar) att se till att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, samt att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Av elevintervjuerna framgår att man på Kvarndammskolan har ett formellt system för elevinflytande i form av klassråd och elevråd. I förskoleklassen får eleverna välja sysselsättning inom vissa givna ramar, vilket förefaller rimligt i relation till elevernas ålder. Eleverna i övriga klasser förefaller medvetna om målen och de äldre eleverna verkar ha ett visst inflytande över sin planering och målformuleringarna i de individuella utvecklingsplanerna, men detta tycks också variera mellan klasserna. Lärarna som intervjuades menade att elevernas inflytande varierar från klass till klass beroende på lärarens lärarstil och hur denna uppfattar klassen. För övrigt förefaller elevernas inflytande i praktiken, av elevintervjuerna att döma, främst handla om att välja stoff för en viss uppgift bland ett antal givna alternativ eller bredvidläsningsbok kontra annan uppgift, när man jobbat färdigt med de uppgifter man tilldelats av läraren. Det förekommer enligt de lärare som intervjuades inga diskussioner kring elevernas delaktighet och inflytande. Skolinspektionens bedömning är att elevernas inflytande i undervisningen på Kvarndammskolan varierar och att åtgärder därför behövs för att öka deras inflytande i allmänhet samt säkerställa att alla elever får ett reellt inflytande över det egna lärandet. Skolan bör mer systematiskt utveckla gemensamma riktlinjer om hur man i takt med elevernas stigande ålder kan öka deras inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, avsnitt 2.2 Kunskaper, framgår det att alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Av läroplanens avsnitt 2.5 Övergång och samverkan, framgår att samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem ska utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. För att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv ska skolan också sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskolan samt med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Samarbetet ska utgå från de nationella och lokala mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet. Av Skolinspektionens intervjuer med rektor, lärare och elever på Kvarndammskolan framgår det att organisationen av verksamheten nyligen har förändrats. Det gäller främst förskoleklassen och årskurs ett som tidigare samverkade i en åldersintegrerad helhet. Från och med innevarande läsår arbetar man i åtskilda åldershomogena grupper, vilket enligt lärare och rektor innebär att övergången till årskurs ett blir mer märkbar för eleverna. Det innebär enligt de intervjuade lärarna också att samarbetet begränsas från att tidigare ha varit åldersöverskridande till att nu främst handla om parallellklassamverkan. Parallellklassamverkan är också främst vad som förkommer på skolan för övrigt, om man alls samverkar utanför den egna klassen. I allmänhet tycks man på skolan hålla skolarbetet inom den egna klassen. Samverkan finns inom arbetslagen men inte mellan de olika arbetslagen och inte heller med kommunen för övrigt. För övergången till 7–9-skolan Bikupan finns formella rutiner som är upplagda av den mottagande skolan och tycks fungera, men man följer inte från Kvardammens sida upp hur det går för eleverna på den nya skolan. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att förstärka det interna samarbetet på Kvarndammskolan, samt för att i ökad omfattning bidra till att skapa en helhet genom elevernas utbildning, som i förlängningen berikar varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Vidare framgår av Lpo 94, 2.2 Kunskaper, att läraren ska bl.a. utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Av Skolinspektionens intervjuer med rektor, lärare och elever förefaller det som om eleverna på Kvarndammskolan får ta del av en rad varierande undervisningsformer och inslag, däribland utomhuspedagogik, men att undervisningen ändå till karaktären är mer enhetlig än individualiserad. Individualiseringen förefaller handla om något man sysslar med ibland, då man enligt schemat jobbar med målboken eller sin individuella utvecklingsplan, och inte om en integrerad del i undervisningen som sådan. I synnerhet förefaller det att vara så för de elever som går snabbt framåt, vilka borde kunna jobba "utan tak" eller ges mer utmanande uppgifter. Skolinspektionens bedömning är att åtgärder behövs för att i högre grad anpassa undervisningen på Kvarndammskolan till alla elevers olika förutsättningar och behov.

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt skollagen 4 kap. 1 § ska särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Enligt 5 kap. 4 § grundskoleförordningen ska en elev ges stödundervisning om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de mål som minst

ska ha uppnåtts vid slutet av det tredje, femte och nionde skolåret eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd. Elever med behov av specialpedagogiska insatser ska ges stöd enligt 5 kap. 5 § grundskoleförordningen. Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.2 Kunskaper, framgår att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och hjälpa elever i behov av särskilt stöd. Läraren ska bland annat stimulera, handleda och ge särskilt stöd till elever som har svårigheter

Trots att Skolinspektionens intryck är att man på Kvarndammskolan arbetar aktivt med att på olika sätt försöka ge alla elever som är i behov av särskilt stöd det stöd de behöver, är den allmänna meningen hos de personalgrupper som Skolinspektionen samtalat med, däribland rektorn, att alla elever som är i behov av särskilt stöd på skolan ändå inte får det stöd de behöver. Stöd ges i synnerhet i matematik, svenska och engelska, men man saknar en specialpedagogisk resurs på skolan. Lärarna och rektorn menar att en sådan hade behövts för att kunna nå fler elever än de som nu får stöd främst i nämnda ämnen.

Skolinspektionens bedömning är att åtgärder behövs för att i ökad omfattning kunna tillhandahålla specialpedagogiskt stöd för eleverna på Kvarndammskolan, så att alla elever på skolan i behov av särskilt stöd kan få det stöd de behöver.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen varje år upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att planen innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Kvarndammskolan har en likabehandlingsplan som innehåller åtgärder mot kränkande behandling som till vissa delar uppfyller lagens krav. Planen saknar dock en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året samt en beskrivning av hur händelser och vidtagna åtgärder ska dokumenteras. Likabehandlingsplanen är utarbetad av skolans antimobbingteam och på så vis inte tillräckligt förankrad hos varken elever, föräldrar, rektorn eller lärargruppen.

Skolinspektionen bedömer att brister i Kvarndammskolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling behöver åtgärdas. Planen måste uppdateras enligt skollagstiftningens krav och förankras hos alla personalgrupper såväl som hos eleverna och deras vårdnadshavare, så att den blir det verktyg och levande dokument den ska vara, såsom utgångspunkt för det förbyggande värdegrundsarbetet. Eftersom Lessebo kommun inte delegerat till verksamheten att upprätta plan mot kränkande behandling hänvisas till Skolinspektionens kommunövergripande beslut.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid). Enligt 7 kap. 3 § grundskoleförordningen ingår ämnet teknik inte i det naturorienterade ämnesblocket, utan det ska betraktas som ett separat och självständigt ämne. Av den timplan som gäller för undervisningen på Kvarndammskolan framgår inte i vilken omfattning undervisning i ämnet teknik erbjuds eleverna. Eleverna på skolan undervisas enligt uppgift från rektorn i ämnet. Skolan har emellertid i timplanen inte synliggjort ämnet teknik, utan undervisning i ämnet sker enligt rektorn inom ramarna för de naturorienterade ämnena. Skolinspektionens bedömning är att åtgärder behövs för att synliggöra ämnet teknik i Kvarndammskolans timplan, för att säkerställa att och i vilken omfattning ämnet erbjuds eleverna.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid). Av 2 kap. 19-20 §§ i grundskoleförordningen framgår att ett visst antal timmar i timplanen ska avsättas för elevens val. Denna undervisning ska syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Skolan ska erbjuda

eleverna ett allsidigt urval ämnen i detta ämne samt eftersträva att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser.

Under Skolinspektionens samtal med rektorn framgår det att Kvarndammskolan inte erbjuder sina elever ämnet Elevens val.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att kunna erbjuda eleverna på Kvarndammskolan ämnet Elevens val i den omfattning som de enligt författningarna har rätt till.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 2 kap. 2 § skollagen ska det för ledningen av utbildningen i skolorna finnas rektorer. Rektorn ska hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, framgår att som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn på Kvarndammskolan medger att hon kanske inte har varit särskilt synlig i verksamheten ännu, då hon sett det som nödvändigt att bland annat prioritera akuta ärenden, men menar att hon ändå känner sig förtrogen med verksamheten genom det samarbete hon har med arbetslagsledarna och de fackliga representanterna. I lärarintervjuerna framkommer det att lärarna upplever ledarskapet som otydligt. De lärare som Skolinspektionen talade med känner en viss vilshenhet och vet inte riktigt vilken inriktning eller vilka mål rektorn har för verksamheten. Vidare lyfter de fram att rektorn såsom ny inte haft tillgång till någon mentor. Kommunikationen mellan antimobbingteamet och rektorn beskrivs av rektorn själv som bristfällig. Inspektörernas intryck är att rektorn har haft svårt att nå ut till hela personalen (jfr även punkt 3.4.1 nedan). Skolinspektionens bedömning är att åtgärder behövs för att tydliggöra det pedagogiska ledarskapet på Kvarndammskolan såväl som skolans mål och inriktning.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår att skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat. Av 2 kap. 23 § grundskoleförordningen framgår att för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen ska det finnas en arbetsplan. Arbetsplanen ska utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Rektorn fann efter sitt tillträde vårterminen 2008 att kvalitetsarbetet i lärgruppen hade stagnerat och behövde en ny inriktning, och menar att det fortfarande framskrider långsamt, vilket i princip överensstämmer med lärarnas beskrivning. Det är enligt rektorn främst de fackliga representanterna som deltar. Man har arbetslagsträffar varannan vecka för att få liv i de pedagogiska diskussionerna. Som stöd finns samtalsledare och några i personalen, däribland rektorn själv, som har fått processledarutbildning. Hittills har diskussionerna enligt rektorn främst handlat om de skriftliga omdömena, men lärarna menar att de inte har fått tillräcklig vägledning i arbetet med skriftliga omdömen. Det är, menar rektorn, arbetslagsledarnas uppgift att se till att diskussioner kommer till stånd och förankras i de respektive arbetslagen. Arbetslagsledarna å sin sida upplever sig främst som informationsbärare från rektorn till övriga lärare i arbetslagen. Man samverkar inte heller över arbetslagsgränserna. De lärare som Skolinspektionen talade med upplever att målarbetet har avtagit sedan den nya rektorn tillträdde och att detta dessförinnan var mer strukturerat. Kvardammskolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök vidare ingen formell arbetsplan. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att utveckla kvalitetsarbetet på Kvardammskolan, så att det blir mer systematiskt och ett reellt verktyg i sko-

lans utvecklingsarbete. Syftet med kvalitetsarbetet måste liksom skolans ledarskap som sådant (jfr 3.3.1) tydliggöras och kommuniceras på ett sätt som får det att framstå som begripligt och meningsfullt för personalen. Personalen måste bli mer delaktig. All personal på skolan såväl som eleverna ska delta i kvalitetsarbetet och elevernas vårdnadshavare ska erbjudas möjlighet att vara med. I kvalitetsarbetet ska värdegrundsarbetet och däribland utformandet av skolans plan mot kränkande behandling inkluderas. Skolan behöver därutöver utarbeta en formell arbetsplan för hur man tänker förverkliga utbildningsmålen.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 3 § i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. (SFS 1997: 702) ska skolornas kvalitetsredovisningar innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats samt en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska bl.a. verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. I kvalitetsredovisningen ska vidare enligt 3a § uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner och planer mot kränkande behandling redovisas. Kvalitetsredovisning ska slutligen enligt förordningens 4 § utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Skolans kvalitetsredovisning är till stora delar av god kvalitet. En sammanställning av elevernas kunskapsutveckling i relation till de nationella målen finns dock endast i ämnena matematik, svenska och engelska. Värdegrundsarbetet omnämns, men det saknas uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling. Kvarndammskolans kvalitetsredovisning har utformats av rektorn och de fackliga representanterna. Lärarna har endast till viss del deltagit genom sina utvärderingar. Eleverna och deras vårdnadshavare har inte alls deltagit.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att utveckla innehållet i skolans kvalitetsredovisning, så att den i alla avseenden uppfyller förordningens krav och kan fungera som ett reellt verktyg i skolans kvalitetsarbete. Lärare och övrig personal måste i högre grad delta. Likaså eleverna måste medverka och deras vårdnadshavare ska erbjudas möjlighet att vara med i framtagandet av kvalitetsredovisningen.

Lund 2009-11-12

Angerd Eilard

Maria Rydner

Lotta Kårlind